

Naslov knjige

Gospodar muha

Author/Autor

William Golding

Bibliografski podaci

Gospodar muha je roman objavljen 1954. godine. Autor romana britanski je pisac William Golding koji je za roman dobio i Nobelovu nagradu.

Autor : William Golding

Zemlja: United Kingdom

Jezik: Engleski

Žanr: Allegorical novel

Izdavač: Faber and Faber

Godina izdanja: 1954.

Tip publikacije: Print (Paperback)

ISBN 0-571-05686-5 (prvo izdanje)

Linkovi (adaptacije, osvrti, potpuni tekstovi itd.)

https://en.wikipedia.org/wiki/Lord_of_the_Flies

<https://www.imdb.com/title/tt0100054/>

<https://www.youtube.com/watch?v=-tXpA3dIEtI>

<https://www.youtube.com/watch?v=puglTctwozM>

Tema

Knjiga je usredotočena na grupu britanskih dječaka koji su zarobljeni na nenastanjenom otoku te njihovim pokušajima da uspostave red i vlast među sobom. Na alegorijskoj razini, središnja tema je sukob između primarnih ljudskih nagona i civilizacije te društvene organizacije-življenja po pravilima, mirno i u harmoniji-naprava želji za vlašću. Također, provlači se tema napetosti između kolektiva i individualnosti, između racionalnih i emocionalnih reakcija te između morala i nemorala. Kako se ti sukobi javljaju kod različitih ljudi proučava podtekst *Gospodara muha* što je doslovni prijevod za Belzebuba.

Kratki sažetak

Tijekom ratne evakuacije britanski je avion pao u području Tihog oceana blizu pustog otoka. Jedini preživjeli su skupina dječaka i mladića. Dva mladića, Ralph i Jack, organiziraju dvije potpuno suprotne grupe dječaka-Ralph nastoji grupu voditi demokratski i suosjećajno, a Jack je lovac i osigurava hranu svojoj grupi koju naziva plemenom ubijajući divlje svinje. Iako je većina dječaka isprva bilo uz Ralpha, do kraja će se većina priključiti Jackovom plemenu. Uskoro nekolicina dječaka razviju paranoju vezanu uz otok. Osnovna paranoja vezana je uz čudovište koju dječci prozivaju Zvijer za koju uskoro počinju vjerovati da živi na otoku. Ralph pokušava uvjeriti dječake da Zvijer ne postoji, ali Jack pridobiva kontrolu na otoku među dječacima hrabro obećavajući da će ubiti Zvijer.

Zašto je ova priča prikladna za ciljanu grupu RSP čitatelja?

1. Odražava politički/povijesni moment.
2. Promovira razumijevanje razlike civiliziranog i neciviliziranog čovjeka.
3. Odnosi se na spoznaju morala i nemoralna.

Kako se interesi čitatelja odražavaju u ovoj knjizi?

Iako objavljen 1954. Goldingov roman aktualan je u stvarnom današnjem svijetu. Kako se ne gubi aktualnost romana, svjedoče i uvijek nove filmske adaptacije romana. Uistinu, roman otvara niz općeljudskih, socioloških te filozofskih problema o kojima je poticajno razgovarati s učenicima. Neka pitanja koja nameće roman: Što karakterizira dobrog vođu? Je li moguće ostvariti demokraciju? Koliko se u čovjeku bori kultura i nagon? Što je moral? Je li moguće postići potpuno moralno društvo?

Zašto je ova priča motivacijska za učenike?

S obzirom da je riječ o alegorijskom romanu, priča se može tumačiti na više razina i učenici mogu naučiti da čitanje nikad ne može biti dovršeno. Bit će motivirani ponovno pročitati tekst ili pogledati filmsku adaptaciju kako bi uvijek iznova otkrivali podtekst romana.

Prepoznaje li se u ovoj priči povijesni, politički, multi/interkulturalni, migrantski ili sličan kontekst?

Golding oslikava uistinu zastrašujuću sliku propadanja malog društva. Roman je moguće promatrati u kontekstu multikulturalnosti i kako u tim okolnostima postići suglasnost i suživot svih individua.

Odražava li se u ovoj priči princip inkluzije? Promiče li ona razumijevanje kulturoloških razlika i nasljeđa?

Na pustom otoku nalaze se dječaci (zanimljivo, nema djevojčica!) različite dobi, obrazovanja, fizičkih i drugih razlika, roman je moguće tumačiti i u tom kontekstu.

METODOLOGIJA

Naslov aktivnosti (nastavne jedinice) – Gospodar muha

Opis obrazovnih aktivnosti:

Trajanje: 2 x 45 minuta

Dob učenika: 15-17

Organizacija rada učenika: frontalni, individualni, rad na tekstu, usmjereni razgovor, pisanje, skupinski rad

Cilj lekcije:

- usvojiti znanja o alegorijskom romanu
- analizirati djelo (likovi, tema, fabula, značajke romana)
- objasniti ideju romana
- obogatiti vlastite spoznaje o životu, čovjeku i društvu
- učenici će iskazati osobni stav prema sudbini likova: pitanje vodstva u zajednici, ubojstva, odnosa prema drugima
- učenici će bogatiti rječnik i znanje iz opće kulture
- učenici će razvijati sposobnost kritičnog mišljenja, objašnjavanja i zaključivanja, doživljavanja i zapažanja
- učenici će objasniti svoj stav prema glavnim pitanjima koja roman postavlja
- uočiti pozitivne i negativne strane ponašanja i postupaka likova
- razvijati sposobnost primjene naučenog iz teorije književnosti na konkretnom književnom djelu

Materijali za podršku:

- Internet
- Slikarstvo
- Filmska umjetnost

Izdvajamo:

- PP prezentaciju
- izabrane fotografije
- youtube isječke

Aktivnosti:

čitanje, rad na tekstu, usmeno izlaganje, pisanje

1. Aktivnosti prije čitanja

Omogućuju motivaciju i pozadinske informacije kako bi olakšali čitanje i omogućili učenicima da stave roman u širi, neknjiževni i književni kontekst. Također, učenicima se prije čitanja daju smjernice i provokativna pitanja i na taj način potiče aktivno čitanje vođenjem bilježaka, zauzimanjem stavova argumentiranih citatima i parafrazama, usporedbu književnog i filmskog predloška u obliku eseja.

Neke smjernice, teme za istraživanje, provokativna pitanja:

- Istraži fenomen *night terora*.
- Izaberi najdražeg lika i objasni svoj izbor.
- Navedi barem 5 karakteristika dobrog vođe i navedi jedan općekulturni primjer dobrog vođe; postoji li primjer takvog vođe u romanu i objasni svoj odgovor
- Uoči organizaciju života i rada dječaka na pustom otoku. Je li ona dobro osmišljena i je li održiva?
- Zašto zajednica opisana u romanu nije opstala?
- Objasni pojam demokracije i što ona podrazumijeva.
- Koliko bi se radnja romana razlikovala da su na otoku bile djevojčice ili mješovita skupina dječaka i djevojčica?

Za motivaciju koristiti slikarski predložak *Splav Meduze* Theodorea Gericaulta. Pitati učenike o njihovom doživljaju atmosfere koju prenosi slika i mogu li motiv sa slike povezati s temom romana. Mogu li se staviti u položaj osoba koje su se našle na splavi, tj. kao dječaci u romanu na pustom otoku. Kako bi se osjećali u takvim uvjetima?

2. Aktivnost čitanja

Pomoću fotografija ili ilustracija na prijenosniku pokušati detektirati motive iz romana. Učenici neka opišu događaje koji prethode ili slijede.

Učenicima prikazati niz fotografija ili ilustracija. Potaknuti ih da što detaljnije prepričaju sadržaj vezan uz određenu fotografiju. Naknadno, u aktivnosti poslije čitanja, za očekivati je da će učenici prepoznati koji događaj iz romana prikazuje određene fotografija te locirati događaj u kontekst romana.

Dalje određujemo likove. Učenici ukratko u svoje bilježnice pišu karakterizaciju likova čija su imena prikazana na prijenosniku.

Slijedi rad u skupinama: učenici su podijeljeni u 4 skupine i svaka skupina tumači različite aspekte romana (vođe, preživljavanje, međuljudski odnosi, alegorija). Motivirati učenike na aktivnu analizu zadane podteme pomoću pitanja, argumentacije, citata iz samoga romana.

Zajednički čitaju ulomak lova na svinju i analiziraju pročitano odgovarajući na postavljena pitanja:

1. Kako se ponašaju dječaci loveći svinju?
2. Smatraš li da je njihovo uživanje u ubijanju životinje posljedica gladi ili osjećaja nadmoći nad životinjom? Obrazloži svoj odgovor.
3. Zašto su dječaci odsjekli glavu krmači i nabili je na kolac? Što predstavlja bijeg dječaka na kraju ulomka?

3. Aktivnosti poslije čitanja

Učenicima na prijenosniku prikazati citat autora Williama Goldinga i kako on iznosi ideju romana:

Riječ je o pokušaju da se nedostaci društva svedu na nedostatke ljudske naravi. Pouka je da oblik društva mora ovisiti o etičkoj naravi pojedinca, a ne o političkom sustavu, ma koliko on bio logičan i respektabilan.

Prokomentiramo citat i povezujemo s pričom u romanu, ali i pričom koju su čuli na početku dvosata o *Splavu Meduza*. Očekujese da će učenici uočiti ideju teksta – pojedinci čine društvenu zajednicu i ako je pojedinac vođen moralno-etičkim kodeksom, da će takvo biti i društvo.

Istraživački rad:

- Saznaj naslove i imena autora djela koja se bave sličnom problematikom kao i *Gospodar muha*.
- Pozivati učenike u školsku knjižnicu u kojoj će biti prigodna izložba na tu temu i koja će im olakšati pisanje domaće zadaće.

Povezanost s kurikulumom:

Nastavni plan i program: svjetska književnost, izborna lektira

Građansko obrazovanje: pitanje demokracije i koliko je održiva, potreba za vođom, društveno uređenje, etičnost i moralnost

Povijest i geografija –primjeri dobrih i loših vođa kroz povijest

Engleski jezik i književnost

Znanja:

- šira i univerzalna pitanja o uređenju društva
- bolje razumijevanje sebe i svijeta oko sebe
- uživanje u iskustvu čitanja svjetske književnosti
- propitivanje moralno-etičkog kodeksa i povezivanje s nastavom etike
- usvojiti znanja o alegorijskom romanu

Vještine:

- razvijati razumijevanje doslovnog i implicitnog značenja
- razvijati sposobnost kritičnog mišljenja, objašnjavanja i zaključivanja, doživljavanja i zapažanja
- objasniti svoj stav prema glavnim pitanjima koja roman postavlja
- uočiti pozitivne i negativne strane ponašanja i postupaka likova
- razvijati sposobnost primjene naučenog iz teorije književnosti na konkretnom književnom djelu

Kompetencije:

- razvijati kulturu govorenja, čitanja i pisanja
- aktivno razgovarati, slušati i promišljati, naglas čitati odabrane ulomke
- argumentirati vlastite stavove i učiti se uvažavati tuđe

Bibliografska referenca koja će se koristiti tijekom aktivnosti

Author: William Golding

Country: United Kingdom

Language: English

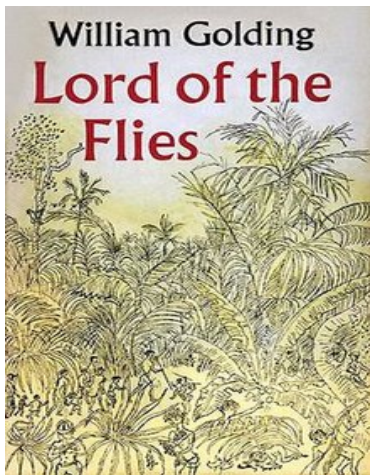
Genre: Allegorical novel

Publisher: Faber and Faber

Publication date: 1954.

Media type: Print (Paperback)

ISBN [0-571-05686-5](#) (first edition, paperback)

Kratki opis digitalnih izvora (aplikacija, igara, web stranica, stranica FB i sl.)

https://en.wikipedia.org/wiki/Lord_of_the_Flies

<https://www.imdb.com/title/tt0100054/>

<https://www.youtube.com/watch?v=-tXpA3dIEtI>

<https://www.youtube.com/watch?v=puglTctwozM>

Rezultati / Ono što smo naučili – Ishodi

Očekivani ishodi lekcije:

Učenici će moći demonstrirati:

- jasno kritičko/analitičko razumijevanje namjera autora i dubljeg implikacija tekstova i stavova koje prikazuje
- uočiti alegoričnost teksta
- primijeniti znanje o tekstu u svakodnevnom životu pogotovo na području moralno-etičkog ponašanja pojedinaca te utjecaj takova ponašanja na razvoj društvene zajednice

Preporuke

Tekst *Gospodar muha* otvara čitav niz društvenih pitanja i lako ga se može povezati s građanskim odgojem. Također, tekst otvara i niz pitanja koja se tiču osobnih stavova o moralu, etičnosti, psihologiji čovjeka u nehumanim uvjetima. Zato je tekst prikladan za RSP čitatelje. Dobro vođeno čitanje prije, tijekom i nakon obrade omogućuje svakom nastavniku da unese individualan pristup problematici poznavajući afinitete i interese svojih učenika.